



MILJØDIREKTORATET
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Dato: 09.04.2025
Vår ref: 25/13064-1
Deres ref:
Saksbeh.: Bård Andreas Lassen

Vurdering og prioritering av søknader om statlig sikring av friluftslivsområder - 2025

I 2025 har Agder fylkeskommune mottatt 12 søknader om statlig sikring av friluftslivsområder. Vi mener at alle de omsøkte områdene er viktige for allmennhetens friluftsliv. Vi anbefaler derfor at alle områdene får status som statlig sikret.

Nedenfor gis en nærmere vurdering av den enkelte søknad:

1. Hessvika i Farsund kommune

Kort beskrivelse av området: Hessvika er en sørlandsk kystgård nordvest på Lista. Eiendommen, som er i privat eie, inkluderer våningshus, bryggerhus (uthus), løe og sjøbu. Arealet er på ca. 40 daa, og domineres av kulturlandskap. Store deler av det tyske kystfortet Varnes ligger på eiendommen, og derfor har området mange opplevelseskvaliteter knyttet til kulturhistoriene. Eiendommen inngår i Listastrendene landskapsvernområde, og er også en del av Vest-Lista kulturturhistorisk landskap av nasjonalinteresse. Kommunen ønsker at bygningene skal tas i bruk til overnatting og dagsbesøk, og både DNT og Lister friluftsråd er positive til å bidra til renovering og drift av bygningene.

Bør området sikres? Hessvika er en del av et større populært friluftslivsområde som brukes av både lokalbefolkning og tilreisende turister. Mange av de besøkende er brukere av kyststien og tursykkeltilbudet Vita Velo. I tillegg tiltrekker Varnes fyr og Varnes fort seg mange besøkende. Sistnevnte er et særlig populært turmål for utenlandske turister. Agder fylkeskommune mener at området bør sikres på grunn av gode muligheter for opplevelser av kulturminner, kulturmiljø og naturmangfold samt potensiale som kystledovernatting for allmennheten. I tillegg er det positivt at det her er snakk om sikring av landfast del av strandsonen. Manglende sikring medfører risiko for privatisering av eiendommen, noe som kan begrense friluftslivet i området. Statlig sikring vil også kunne bidra til bedre tilrettelegging av området.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer, inkludert kommunedelplanen for Farsund-Lista 2018-2028, kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030 og

planen for friluftslivets ferdselsårer 2023-2028. Området er uregulert, og avsatt til LNF-formål i kommuneplanen. Selv om Miljødirektoratet fraråder statlig sikring i verneområder, så mener vi at det likevel bør gjøres unntak i dette tilfellet. Alternativet er at området selges på det private markedet – noe som vil være negativt for både skjøtsel av verneverdier, tilrettelegging, samt allmennhetens muligheter for friluftsliv.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om 100 % økonomisk støtte til sikring av området, med en total kostnad på 5 312 500 kr. Dette inkluderer grunnpris og tinglysingsgebyr. Prisen synes fornuftig gitt eiendommens størrelse og eksisterende bygningsmasse. Kommunen mener at flertallet av de besøkende er regionale brukere, og Agder fylkeskommune deler denne oppfatningen. Området inngår også i et regionalt svært viktig friluftslivsområde jf. fylkeskommunes kartlegging av regionale friluftslivsområder i 2014. Vi mener derfor at det med utgangspunkt i veilederen, kan gis inntil 100 % statlig tilskudd til kjøp. Vi støtter imidlertid ikke at grunneierens påløpte renteutgifter og driftskostnader skal tas med i søknadssummen.

Andre forhold: Området grenser til de statlig sikrede friluftslivsområdene Varnes og Varnes fyr, og vi ser det som positivt at dette vil være en utvidelse av eksisterende statlig sikra friluftslivsområder på stedet. Vi mener videre at etablering av kystled eller lignende konsept er sentralt for at Hessvika skal tiltrekke seg besøkende. Vi anbefaler derfor at Miljødirektoratet undersøker nærmere hvorvidt det er aktører som faktisk vil forplikte seg til å etablere et slikt tilbud. Dette virker noe uklart i dag.

I kommunens kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, er området vurdert til å være et svært viktig friluftslivsområde.

2. Moseid strandsti i Vennesla kommune

Kort beskrivelse av området: Moseid strandsti er en eksisterende turvei langs Venneslafjorden. Området dekker et areal på 4000 m² og inkluderer bade- og fiskemuligheter, tursti, toalett, strand, brygger og benker. Strandstien er i dag en populær og universelt utformet turvei som benyttes av både lokalbefolkningen og tilreisende. Stien ligger tett på større befolkningskonsentrasjon i Vennesla sentrum.

Bør området sikres? Agder fylkeskommune anbefaler at området sikres på grunn av sin intensive bruk, funksjon som ferdselsåre og betydning som et viktig nærfriluftslivsområde for skoler og boligområder i nærheten. Sikring av stien vil bidra til å bevare og videreutvikle den som et tilgjengelig og attraktivt rekreasjonsområde langs Venneslafjorden.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er regulert som offentlig friområde, friluftsområde og gang- og sykkelvei. Dette understøtter behovet for å sikre området for varig bruk til friluftsmål.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om 100 % økonomisk støtte til sikring av området gjennom evigvarende servituttavtale. Total kostnad er på 1 117 000 kr. Summen er i stor grad basert på verdien av eksisterende vei, og i tillegg inkluderer summen kostnader til tinglysingsgebyr og noe verditap for gårdsbruket. Gitt verdien av allerede opparbeidet vei, synes kjøpesummen fornuftig. Vår vurdering er at hovedandelen av brukerne av turveien er lokale, og at 50 % tilskudd vil være riktig nivå dersom veilederen legges til grunn.

Andre forhold: Vennesla kommune jobber langsiktig med en sammenhengende strandsti rundt Venneslafjorden. Den aktuelle traseen passer godt inn i denne satsingen.

3. Utvidelse av Kuleberget i Vennesla kommune

Kort beskrivelse av området: Kommunen søker om kjøp av to teiger på til sammen 2600 m² for utvidelse av Kuleberget statlig sikra friluftslivsområde. Det ene arealet ligger mellom de statlig sikrede områdene Strandstien og Kuleberget, og fungerer som en viktig forbindelse mellom disse to områdene. Området inkluderer badeområde, tursti med sherpatrapp og er tilknyttet badeplassen i Nesane. Det er regulert som friluftsområde og offentlig friområde. Det andre arealet omfatter et mindre areal for å sikre adkomst opp mot Kuleberget.

Bør områdene sikres? Agder fylkeskommune mener at arealene bør sikres på grunn av sin intensive bruk og betydning som ferdselsårer i nærmiljøet for større befolkningskonsentrasjoner. Sikring vil også bidra til å bevare og videreutvikle stedet som et tilgjengelig og attraktivt friluftslivsområde for allmennheten.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er forankret i vedtatte planer. Områdene er regulert som friluftsområde og offentlig friområde. Dette understøtter behovet for å sikre området for varig bruk til friluftsmål.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om 100 % økonomisk støtte til sikring av området, med en total kostnad på 179 000 kr. Dette inkluderer kostnader til kart- og delingsforretning, tinglysingsgebyr og kjøp av sikring for begge områdene. Selv om både strandsti og sherpatrapp brukes av regionale brukere, så mener vi at hovedandelen av brukerne er lokale. Med bakgrunn i dette vil nok 50 % tilskudd være mer i tråd med Miljødirektoratet sin veileder. Kjøpesummen fremstår som høy pr. m², men med tanke på områdenes begrensede størrelse bør en rundsumtilnærming gjøre seg gjeldende i denne saken.

4. P-plass Stølen i Vennesla kommune

Kort beskrivelse av området: P-plass Stølen er et område på 4000 m² som ligger ved innfallsporten til et regionalt ski- og turløypenett. Området er tiltenkt som en utfartsparkering for friluftsområder, med muligheter for å opparbeide fasiliteter som skilt, bord, benker og toalett. Parkeringsplassen skal erstatte eksisterende parkeringsmuligheter i nærheten, da disse er regulert til andre formål.

Bør området sikres? Agder fylkeskommune mener at området bør sikres på grunn av stort behov for utfartsparkering til det regionale skiløype- og turløypenettet ved Moseid- og Naspevarden. Sikring av arealet vil være viktig for mulighetene for opparbeidelse av parkeringsplass i området.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er regulert til offentlig parkering og grønnstruktur. Dette understøtter behovet for å sikre området for varig bruk til friluftsmål. Det kan se ut til at reguleringsplankartet som følger søknaden ikke er riktig. Riktig kart finnes på kommunens digitale kartinnsynsløsning

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om 100 % økonomisk støtte til sikring av området, med en total kostnad på 32 000 kr. Dette inkluderer kostnader til kart- og delingsforretning, tinglysingsgebyr og administrasjon. I denne saken er det snakk om parkeringsplass for et regionalt ski- og utfartsområde for hele Kristiansandsregionen, og Agder

fylkeskommune mener at hovedandelen av brukerne er regionale. Vi støtter derfor at det kan gis 100 % tilskudd.

Andre forhold: Parkeringsarealet er en del av en større områdeplan hvor intensjonen har vært at parkeringsarealet skal fradeles og overføres til kommunen for statlig sikring. Det foreligger en bekreftelse på at arealet kan overføres til kommunen.

Kommunen har ikke ferdigstilt kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, men i fylkeskommunens kartlegging av regionale friluftslivsområder i Vest-Agder (2014) er tur- og skiløypenettet vurdert som «svært viktig».

5. Sælør i Lyngdal kommune

Kort beskrivelse av området: Sælør er en øygruppe med en rik historie som strekker seg tilbake til middelalderen. Øyene har store opplevelseskvaliteter knyttet til kulturmiljø og kulturlandskap. Kommunen ønsker å sikre et areal på 3800 m² som omfatter brygger, sjøbod og utmarksarealer som brukes til lek og opphold. Hovedformålet med sikringen er å bedre allmennhetens adkomstmuligheter med båt, samt tilrettelegge for toalett.

Bør området sikres? Sælør besøkes allerede i dag av båtfolk og stedet benyttes også til organiserte turer og arrangementer. Det mangler imidlertid gode offentlige toalett- og bryggefasiliteter for allmennheten. Agder fylkeskommune anbefaler derfor at området sikres. Sikring vil også kunne bidra til at regulert lekeområde som inngår i søknaden, vil kunne tilrettelegges bedre for rekreasjon, opphold og friluftslivsaktiviteter for besøkende.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er regulert som lek, havn og bevaring – bygningsmiljø.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om vederlagsfri omgjøring av området, som allerede eies av kommunen. Det er ingen kostnader knyttet til grunnpris, kart- og delingsforretning, eller tinglysingsgebyr.

Økonomisk støtte til grunnleggende istandsetting: Kommunen har søkt om 50 % tilskudd til grunnleggende istandsetting, med en total kostnad på 600 000 kr. Dette inkluderer renovering av toalett inkludert renseanlegg (300 000 kr), etablering av kajakk/kano-rampe (150 000 kr), og renovering av offentlig gangvei (150 000 kr). Tiltakene er ikke spillemiddelberettiget. Agder fylkeskommune mener at toalett og opparbeidelse av gangvei/brygge er tiltak som kan regnes som grunnleggende istandsetting.

Andre forhold: Sælør er en del av fylkeskommunens satsing [«Uthavner i verdensklasse»](#). Formålet med satsingen å tilrettelegge for en langsiktig, bærekraftig og helhetlig forvaltning av uthavnene. Tilrettelegging for besøkende i form av bedre adkomst, toaletter og informasjon vil være en viktig del av dette arbeidet.

I kommunens kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, er området vurdert til å være et svært viktig friluftslivsområde.

6. Fjellstuen i Flekkefjord kommune

Kort beskrivelse av området: Fjellstuen er en attraktiv og sentrumsnær strandeiendom som dekker et areal på 9825 m². Området inkluderer en fritidsbolig, en bod og et mindre badehus ved stranden. Eiendommen har strandlinje og ligger på et solrikt sted med gode badeplasser, hage,

grillsted, kyststi og arealet for rekreasjon og opphold. Området har også naturmangfoldverdier som f.eks. hule eiketrær og slåttemark. Kommunen ønsker å utvikle stedet til offentlig friområde og kystleddestinasjon i samarbeid med Flekkefjord og Opland turistforening. Området er lett tilgjengelig til fots eller med sykkel fra skoler, barnehager, boligområder og bysentrum. Det er etablert parkering med god kapasitet i nærheten ved Raulibukta, og kommunen har landingsplasser for båt ved stranden.

Bør området sikres? På grunn av topografi og bebyggelse har Flekkefjord knapphet på attraktive friarealer i sjønære områder nært befolkningskonsentrasjoner. Den aktuelle eiendommen vil, med sine spesielle kvaliteter, bli et meget godt tilbud for allmennheten. Det ligger store boligområder i nærheten, og kommunen jobber også med å tilrettelegge en kyststi i retning Flekkefjord sentrum. Sikring av området vil bidra til å bevare og videreutvikle strandsonearealet som et tilgjengelig og attraktivt rekreasjonsområde og samtidig forhindre privatisering. Etablering av kystled vil være et meget positivt tilbud for både fastboende og tilreisende. Agder fylkeskommune anbefaler derfor at området sikres.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er delvis forankret i vedtatte planer. Området er regulert som friområde og fritidsbebyggelse med spesialområde bevaring.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om 100 % økonomisk støtte til å dekke kjøpskostnadene på 9 486 250 kr. Dette inkluderer grunnpris, kart- og delingsforretning, og tinglysingsgebyr. Vår vurdering er at området trolig vil få mange regionale brukere – spesielt i turistsesongen. Likevel vil nok både kyststien og eiendommen forøvrig brukes mye av lokalbefolkningen. Vi er usikre på hvor hovedvekten av brukerne vil komme fra. Et kystledtilbud av denne kvaliteten i vestre Agder er imidlertid av regional interesse, og vi støtter derfor et tilskudd på 100 %.

Økonomisk støtte til grunnleggende istandsetting: Kommunen har søkt om økonomisk støtte til grunnleggende istandsetting, med en total kostnad på 350 000 kr. Dette inkluderer opparbeidelse av adkomst/kyststi (ca. 110 m). Tiltaket er etter vår vurdering ikke nødvendig for at området skal tas i bruk, men tiltaket vil likevel bidra til å øke bruken og tilgjengeligheten til området – spesielt for rullestolbrukere og barnevogner. Vi støtter derfor at det gis tilskudd til tiltaket. Tiltaket er ikke spillemiddelberettighet.

Andre forhold: Kommunen kjøpte opprinnelig strandeieiendommen under forutsetning av at hytta og omkringliggende arealer skulle fradeles og selges på det åpne markedet. I etterkant har det kommet ønske fra turistforeningen om å etablere kystled på stedet. Dette er en løsning som etter vår vurdering vil være langt bedre for allmennhetens friluftsliv og bruken av området, fremfor at hytta skal være i privat eie.

I kommunens kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, er området vurdert til å være et svært viktig friluftslivsområde.

7. Beinestad - friområde mot Sukkevann i Kristiansand kommune

Kort beskrivelse av området: Beinestad friområde mot Sukkevann dekker et areal på 255 787 m². Arealet ligger i tilknytning til et populært rekreasjonsområde med lysløype, turveier, golfbane og badeplasser. Området er lett tilgjengelig via offentlig vei, turveier, gang- og sykkelstier, friluftsparkering og busstilbud.

Bør området sikres? Området bør sikres på grunn av tettstedsnær beliggenhet, intensive bruk og behovet for tilrettelegging. Behovet for tilrettelagte friluftslivsområder i dette området vil trolig øke som følge av at kommunens planer legger opp til stor boligutbygging inkludert skoler og barnehager i nærområdet. Sikring vil bidra til å kunne videreutvikle stedet som et tilgjengelig og attraktivt rekreasjonsområde for allmennheten. I området som ønskes sikret, er det blant annet planlagt badeplasser og turveier.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er regulert som friområde, og er avsatt som grønnstruktur i kommuneplanen.

Økonomisk støtte til sikring av området: Søker har søkt om 50 % økonomisk støtte til sikring av området, med en total kostnad på 1 291 935 kr. Dette inkluderer grunnpris, kart- og delingsforretning, og tinglysingsgebyr. Området har primært lokal bruk, men fungerer også som et tilbud til hele kommunen og regionen. Fylkeskommunen mener at 50 % tilskudd er i tråd med veilederen.

Andre forhold: Kommunen har ikke ferdigstilt kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, men i fylkeskommunens kartlegging av regionale friluftslivsområder i Vest-Agder (2014) er området vist som «svært viktig». Det ligger flere andre statlig sikra friluftslivsområder i nærheten, og disse bør sees i sammenheng.

8. Prestøya, del av, i Kristiansand kommune

Kort beskrivelse av området: Prestøya er en del av skjærgårdsparken i Kristiansand kommune og dekker et areal på 18 537 m². Prestøya er godt tilgjengelig for lokale og regionale båtferierende, og er også et populært turmål for kajakkpadlere. Området inkluderer gamle jorder som planlegges ryddet til telting og blomstereng, samt en brygge som skal rives og erstattes med en ny og mindre brygge.

Bør området sikres? Området brukes allerede i dag som et tilrettelagt friluftslivsområde. Stedet er godt egnet til teltslagning og henvender seg primært mot kajakkpadlere og brukere av småbåter. Samtidig er det behov for ytterligere tilrettelegging. Sikring av eiendommen vil bidra til å bevare og videreutvikle stedet som et tilgjengelig og attraktivt rekreasjonsområde for allmennheten.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er avsatt til LNF-område i kommuneplanen og forvaltes allerede som en del av skjærgårdsparken.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om vederlagsfri omgjøring av arealet, som allerede eies av kommunen. Det er ingen kostnader knyttet til grunnpris, men det er kostnader til kart- og delingsforretning og tinglysingsgebyr, med en total kostnad på 7 000 kr. Vi anbefaler at det gis tilskudd til dette.

Økonomisk støtte til grunnleggende istandsetting: Kommunen har søkt om 50 % tilskudd (342 000 kr) til grunnleggende istandsetting, med en total kostnad på 671 000 kr. Dette inkluderer riving av eksisterende brygge og etablering av ny brygge (621 000 kr), samt rydding av gjengrodd jorde for å etablere gresseng for telting (50 000 kr). Vår vurdering er at ny brygge er nødvendig for at området skal tas i bruk, mens rydding av jorden kan sees i et lenger perspektiv. Tiltakene er ikke spillemiddelberettighet.

Andre forhold: Kommunen har ikke ferdigstilt kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, men i fylkeskommunens kartlegging av regionale friluftslivsområder i Vest-Agder (2014) er

området vist som «svært viktig». Det ligger flere andre statlig sikra friluftslivsområder i nærheten, og disse bør sees i sammenheng.

9. Sandripheia i Vennesla kommune

Kort beskrivelse av området: Sandripheia er en utvidelse av det allerede eksisterende statlig sikra friluftsområdet Sandrip (FS99000973) Arealet som ønsket sikret er på 75 000 m². Området brukes i dag til friluftsliv og idrett, og inkluderer opparbeidede skiløyper, grus- og asfaltstier, samt områder rundt Svartetjønn som også er godt egnet for friluftsliv.

Bør området sikres? Området bør sikres på grunn av sin intensive bruk som regionalt utfartsområde vinterstid. Teigen som søkes sikret ligger sentralt i skiløypenettet, og statlig sikring vil gjøre det enklere å forvalte området på en helhetlig og effektiv måte. Sikring vil også bidra til å bevare og videreutvikle stedet som et tilgjengelig og attraktivt utfartsområde for allmennheten.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er regulert som LNF, naturområde, friområde og skiløypetrase. Dette understøtter behovet for å sikre området for varig bruk til friluftsmål.

Økonomisk støtte til sikring av området: Midt-Agder friluftsråd har søkt om 100 % økonomisk støtte til sikring av området, med en total kostnad på 298 548 kr. Dette inkluderer grunnpris, kart- og delingsforretning, tinglysingsgebyr, jordlovsbehandling, inngangsgebyr til jordskifteretten, søknad om konsesjon, grensemerker, partsgebyrer og grenselengdegebyr. Området har regional bruk, og flertallet av brukerne kommer fra andre kommuner enn vertskommunen. Vår vurdering er at søknadssummen er i tråd med føringene fra veilederen.

Andre forhold: Løypenettet på Sandrip er relativt snøsikkert (i Sørlandsmålestokk) og har svært familievennlige løyper. Nærheten til Kristiansand gjør derfor at området brukes svært mye av folk fra hele regionen. Området brukes også aktivt til ski- og akedager for minoritetsgrupper, skoleklasser og andre. Løypenettet på Sandrip har de siste årene blitt utviklet til et skiskytteranlegg av nasjonal standard. I tillegg brukes anlegg til langrennsarrangementer. Konsekvensen er at løypene fra tid til annet stenges for allmennheten i forbindelse med arrangementer. Dette er ikke i tråd med prinsippet om at statlig sikra friluftslivsområder skal være åpne for alle. Vi mener likevel at dette ikke er et stort problem.

Kommunen har ikke ferdigstilt kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, men i fylkeskommunens kartlegging av regionale friluftslivsområder i Vest-Agder (2014) er området vist som «svært viktig».

10. Øvre Slettheia friluftsområde - Indre Rigatedalen i Kristiansand kommune

Kort beskrivelse av området: Øvre Slettheia friluftsområde - Indre Rigatedalen er et privateid friluftsområde som dekker et areal på 8095 m². Området ligger i tilknytning til et stort boligområde og vil fungere som del av korridor til Vågsbygdmarka som har et godt utbygd nettverk av turstier. Korridoren inngår også som en av adkomstene til den nye dagsturhytta i Kristiansand.

Bør området sikres? Korridoren vil gi en vesentlig bedre og enklere forbindelse fra boligområder til øvrig stinett. Dette er viktig for å stimulere til økt friluftsliv og fysisk aktivitet. Vi anbefaler derfor at området sikres.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er regulert som friluftsområde, og avsatt til LNF-formål i kommuneplanen.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om 50 % økonomisk støtte til sikring av området, med en total kostnad på 52 475 kr. Dette inkluderer grunnpris for servituttavtale, kart- og delingsforretning, og tinglysingsgebyr. Selv om Vågsbygdmarka er et regionalt friluftslivsområde, så vil denne korridoren primært ha lokale brukere. Pris pr. m² er på 5 kr, og vi mener at dette er akseptabelt ut fra arealet begrensede størrelse. Vår vurdering er at søknaden er i tråd med veilederen.

Økonomisk støtte til grunnleggende istandsetting: Kommunen har søkt om 50 % tilskudd til grunnleggende istandsetting av en total kostnad på 850 000 kr. Dette inkluderer utbedring av tursti og turvei. Det går en enkelt sti gjennom området i dag, men vår vurdering er at ny tursti og turvei er nødvendig for at korridoren skal få ønsket effekt. Tiltaket er spillemiddelberettiget.

Andre forhold: Kommunen har ikke ferdigstilt kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, men i fylkeskommunens kartlegging av regionale friluftslivsområder i Vest-Agder (2014) er området vist som «svært viktig».

11. Øvre Slettheia friluftsområde - kommunal eiendom i Kristiansand kommune

Kort beskrivelse av området: Øvre Slettheia friluftsområde er en kommunal eiendom som dekker et areal på 5653 m². Området ligger i tilknytning til et stort utbyggingsområde med tett boligkonsentrasjon og fungerer som en naturlig korridor og adkomst til Vågsbygdmarka som et godt utbygd nettverk av turstier. Området ligger ved Fiskåvannet og kan derfor også benyttes til bading og fiske. Korridoren inngår også som en av adkomstene til den nye dagsturhytta i Kristiansand.

Bør området sikres? Korridoren vil gi en vesentlig bedre og enklere forbindelse fra boligområder til øvrig stinett. Dette er viktig for å stimulere til økt friluftsliv og fysisk aktivitet. Vi anbefaler derfor at området sikres.

Forankring i vedtatte planer: Søknaden er godt forankret i vedtatte planer. Området er regulert som friluftsområde i kommuneplanen fra 1992. Dette understøtter behovet for å sikre området for varig bruk til friluftsmål.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om vederlagsfri omgjøring av området, som allerede eies av kommunen. Det er ingen kostnader knyttet til grunnpris, men det er kostnader til kart- og delingsforretning og tinglysingsgebyr, med en total kostnad på 12 000 kr. Området har lokal bruk, men fungerer også som en viktig adkomst til større friluftsområder.

Økonomisk støtte til grunnleggende istandsetting: Kommunen har søkt om økonomisk støtte til grunnleggende istandsetting, med en total kostnad på 1 530 000 kr. Dette inkluderer etablering av turvei (500 meter) og infotavle med fundament og skiltholder. Tiltakene er ikke spillemiddelberettiget, men vil bidra til å øke bruken og tilgjengeligheten av området.

Andre forhold: Kommunen har ikke ferdigstilt kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, men i fylkeskommunens kartlegging av regionale friluftslivsområder i Vest-Agder (2014) er området vist som «svært viktig».

12. Elvelangs i Vegårshei kommune

Kort beskrivelse av området: Med prosjektnavn «Elvelangs» søker Vegårshei kommune om statlig sikring av sentrumsnære arealer, totalt 121 949 m². Arealene er i liten grad tilrettelagt i dag, men ligger naturskjønt til langs elva og inngår i et registrert *svært viktig* friluftslivsområde. Kommunen ønsker å søke om sikring av ytterligere arealer i 2026 og årets søknad kan derfor ses på som fase 1 i prosjektet «Elvelangs». Den vedlagte mulighetsstudien gir et bilde av helheten, som blant annet inkluderer en lengre universelt utformet tursti med muligheter for et bredt aktivitetstilbud.

Bør området sikres? Arealene er sentrumsnære og langs vassdrag. Det er et stort potensial for økt og intensiv bruk ved tilrettelegging. Kommunen har ambisjoner om å tilrettelegge med universell utforming i størst mulig grad. Vi mener på bakgrunn av dette at søknaden treffer svært godt på statens prioriteringer.

Vi er også spesielt positivt til statlig sikring av arealer i innlandet, da langt de fleste statlig sikrede friluftslivsområdene i Agder er ved kysten. Vi mener også det er positivt at kommunen ønsker å sikre ytterligere arealer senere, noe som vil gi en omfattende og sammenhengende statlig sikring nært sentrum.

Forankring i vedtatte planer: Arealene som er aktuelle for statlig sikring er avsatt til grønnstruktur etter kommuneplanen og reguleringsplan. Vi kan ikke se at det er satt bestemmelser etter plan- og bygningsloven som er i konflikt med statlig sikring av områdene. Det er i kommuneplan avsatt areal til boligbygging på østsiden av elva, men sikring og tilrettelegging vil skje i avsatt grønnstruktur langs elva.

Prosjektet er også godt forankret i kommunen ved nevnte mulighetsstudie og positive politiske vedtak om å jobbe med prosjektet. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som ledes av ordfører.

Økonomisk støtte til sikring av området: Kommunen har søkt om 100 % økonomisk støtte til sikring av området, med en total kostnad på 445 664 kr. Dette inkluderer grunnpris, kartforretning og tinglysingsgebyr. I hovedsak knytter utgiftene seg til inngåelse av servituttavtaler med grunneiere for de tre eiendommene som er privat eid. Den kommunale eiendommen skal vederlagsfritt omgjøres.

Ifølge kartvedlegg med innmålt areal tilsvarer dette en pris på ca 4 kr per m², noe vi mener er innenfor akseptabelt nivå, selv om det sannsynligvis er snakk om servituttavtaler og ikke erverv. Ved et eventuelt tilsagn ber vi om at Miljødirektoratet gi tydelig beskjed om hvilken sats per m² som aksepteres. Det bør også skisseres prisenivå for erverv *tilfelle* dette kan bli aktuelt for noen av eiendommene.

Området har potensiale for regional bruk, men det er usikkert om man kan oppnå at over halvparten av brukerne kommer fra andre kommuner. Vi mener imidlertid søknaden svarer godt ut for de regionale interessene, og vi stiller oss bak kommunens argumentasjon om at regional interesse handler om mer enn hvem som bruker områdene og andelen av ulike brukergrupper. Vi mener også at omfanget av sikringen, og ambisjonene om universell utforming, i seg selv har regional interesse, spesielt med tanke på at det planlegges å søke om ytterligere sikring. Vi registrerer også at statlig sikring sannsynligvis ikke kan gjennomføres dersom kommunen må stille med egenandel.

Andre forhold: Fylkeskommunen har bidratt både økonomisk (mulighetsstudie og tilskudd til UU) og med veiledning frem mot søknad om statlig sikring. Vi er innstilt på å fortsette med dette.

Samlet prioritering av søknadene

Vi mener at alle de omsøkte områdene er viktige for allmennhetens friluftsliv. Vi anbefaler derfor at alle områdene får status som statlig sikret. Med utgangspunkt i en begrenset tilskuddsramme, kan det være nødvendig å prioritere. I Regional plan for fysisk aktive liv i Agder har Agder fylkeskommune vedtatt følgende føringer for statlig sikring av friluftslivsområder:

Følgende områder skal prioriteres for sikring i Agder:

- *Nærfriluftsområder på fastland i og ved byer og tettsteder.*
- *Arealer for etablering og ivaretagelse av turveier og turstier i og ved byer og tettsteder, i strandsonen og langs tettstedsnære vassdrag.*
- *Friluftslivsområder som er eller har potensiale for å gjøres tilgjengelig for alle.*

Følgende friluftslivsområder er ikke prioritert for statlig sikring i Agder:

- *Øyer og holmer i skjærgården.*
- *Utfartsområder langt fra befolkningskonsentrasjoner.*
- *Områder som er vernet etter naturmangfoldloven eller fredet etter kulturminneloven.*

Med bakgrunn i Miljødirektoratet og Agder fylkeskommunen sine føringer for statlig sikring av friluftslivsområder, prioriteres søknadene i følgende rekkefølge:

1. Elvelangs i Vegårshei kommune
2. Moseid strandsti i Vennesla kommune
3. Beinestad - friområde mot Sukkevann i Kristiansand kommune
4. Fjellstuen i Flekkefjord kommune
5. Utvidelse Kuleberget i Vennesla kommune
6. Øvre Slettheia friluftsområde - Indre Rigatedalen i Kristiansand kommune
7. Øvre Slettheia friluftsområde - kommunal eiendom i Kristiansand kommune
8. Sandripheia i Vennesla kommune
9. P-plass Stølen i Vennesla kommune
10. Hessvika i Farsund kommune
11. Sælør i Lyngdal kommune
12. Prestøya, del av, i Kristiansand kommune.

Med hilsen

Christina Milsom
Avdelingsleder
Bærekraftig utvikling

Bård Andreas Lassen
Rådgiver
Bærekraftig utvikling

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: MIDT-AGDER FRILUFTSRÅD KOMMUNALT OPPGAVEFELLESSKAP
FLEKKEFJORD KOMMUNE
KRISTIANSAND KOMMUNE
LYNGDAL KOMMUNE
VEGÅRSHEI KOMMUNE
VENNESLA KOMMUNE